

dimecres, 30 d'octubre de 2019

El cineasta Francesc Betriu dóna el seu fons documental a la UdL

Entre el material, guions corregits per Mercè Rodoreda i Jaime Gil de Biedma

L'extensa biblioteca del cineasta [Francesc Betriu](https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0009770.xml) [<https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0009770.xml>] -més de 6.000 volums-, la seua col·lecció de revistes cinematogràfiques (*Cahiers du cinema*, *Dirigido por*, *Fotogramas* etc.), de còmics, tota la documentació relacionada amb les seues pel·lícules i sèries de televisió, així com objectes dels decorats, claquetes, etc. passaran a formar part del fons documental de la Universitat de Lleida (UdL), gràcies al conveni que avui han signat el rector de la UdL, Jaume Puy, i el director, guionista i productor lleidatà.

Betriu i Puy al centre, acompanyats de la parella del cineasta i personal de la UdL, FOTO: UdL

Francesc Betriu (Organyà, 1940) és un dels cineastes més rellevants dels últims cinquanta anys a l'Estat espanyol. Bona part de les seues pel·lícules i sèries de televisió són adaptacions d'importants d'obres literàries de Mercè Rodoreda, Juan Marsé, Ramon J. Sender, Miguel Delibes o Josep M. de Sagarra, com ara *La Plaça del Diamant* (1981) o *Requiem por un campesino español* (1985).

És per això que entre el material donat hi ha les correccions a ma de Rodoreda sobre el guió de la sèrie *La Plaça del Diamant*, les del poeta Gil de Biedma, guionista de *Vida privada* (1987), basada en l'obra homònima de Josep M de Sagarra, així com un guió original i inèdit de Juan Marsé, adaptació del seu conte *Historia de detectives*. També altres curiositats, com les notes a ma de Joaquin Sabina sobre la banda sonora de *Sinatra* (Premi de cinematografia de la Generalitat de Catalunya 1988) o els dibuixos originals de Josep Maria Beà pel *story-board* de *La ciudad de los prodigios* que no es va arribar a rodar. "La carrera d'un cineasta són tant els guions inèdits no rodats com els que es van fer", ha dit el director.

Betriu va destacar sobretot durant la transició i els inicis de la democràcia amb pel·lícules de sàtira social com *La viuda andalza* (1976) o *Los fieles sirvientes* (1980) o *Fúria española* (1975), llargmetratge que compta amb el rècord de talls de la censura espanyola, 22 en 11 minuts, i que segons ha explicat el propi Betriu va ser l'última o la penúltima pel·lícula que va veure el dictador Franco abans de morir. Entre el material donat a la UdL hi ha dos dictàmens de la junta de censura rebutjant aquesta pel·lícula, així com la carta ministerial amb els talls delsensors al guió de *Corazon solitario* (1973) exigits per obtenir l'autorització del seu rodatge.

El cineasta lleidatà, que va ser un pioner els anys seixanta en la producció independent de curtsmetratges, ha estat també director i/o guionista de llargmetratges de caire més documental. Entre ells ha destacat *Mònica de Raval* (2009) i *L'últim aviador* (2019) i ha anunciat que està treballant en un altre projecte. Entre altres guardons rebuts, Betriu compta amb el Premi Sant Jordi de Cinematografia per la seua trajectòria (2014) i el Premi Jordi Dauder (2017).

El valor del seu llegat, que un cop catalogat s'ubicarà a la Biblioteca de Lletres de la UdL, suposa "convertir la nostra universitat en un centre important per a la recerca d'un director essencial al cinema català i espanyol, i

particularment del que es va produir en la transició a la democràcia, així com també per a l'anàlisi de les relacions entre cinema i literatura", ha explicat el professor de la UdL, Jorge Nieto, que ha anunciat s'impulsaran treballs de final de grau per a catalogar el material d'aquesta donació.

Per la seua part, tant el rector com la directora de la unitat de Biblioteca i documentació de la UdL, Loli Manciñeiras, han agraït a Betriu i a la seua companya, haver triat la Universitat de Lleida per a dipositar aquest llegat.